

**"ISPAN TILI DARSLARIDA ZAMONAVIY AXBOROT TEXNOLOGIYALARI
VA RAQAMLI TA'LIM RESURLARIDAN FOYDALANISHNING METODIK
IMKONIYATLARI HAMDA AHAMIYATI"**

Ilmiy rahbar: To'ychiyeva Maxchehra Jo'rabekovna

Ispan va Italyan filologiyasi kafedrasi katta o'qituvchi

Isoqulova Sevinch Jamoliddin qizi

Samarqand Davlat Chet tillar instituti talabasi

isoqulovasevinch0217@gmail.com

**MAQOLA
MALUMOTI**

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received: 20.02.2026

Revised: 21.02.2026

Accepted: 22.02.2026

KALIT SO'ZLAR:

*Axborot
texnologiyalari,
Raqamli ta'lim, Ta'lim
resurslari, Metodik
imkoniyatlar, O'quv
jarayoni, Interaktiv
materiallar*

Ushbu maqolada, Ispan tili darslarida zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish metodik imkoniyatlari va ahamiyati muhokama qilinadi. Bugungi kunda ta'lim jarayonida axborot texnologiyalarining joriy etilishi ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning faolligini va qiziqishini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Maqolada zamonaviy dasturlar, onlayn platformalar va interaktiv materiallar orqali ispan tilini o'rganish jarayonida qanday samarali usullar qo'llanilishi mumkinligi ko'rsatib beriladi. Shuningdek, raqamli ta'lim resurslarining o'qituvchi va o'quvchilar uchun qanday foydali jihatlari borligi ham yoritiladi. Ushbu tadqiqot, Ispan tili o'qituvchilariga zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan samarali foydalanish bo'yicha tavsiyalar berishga qaratilgan.

Kirish.

Ispan tili bugungi kunda dunyo bo'ylab eng ko'p o'rganiladigan tillardan biri hisoblanadi. Uning o'ziga xosligi, madaniyati va global kommunikatsiyadagi o'rni, ta'lim jarayonida ispan tilini o'rganishga bo'lgan qiziqishni oshiradi. Biroq, an'anaviy ta'lim usullari ko'pincha

o'quvchilarning qiziqishini to'liq qondira olmaydi. Shuning uchun, zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish, ispan tili darslarida ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy axborot texnologiyalari, o'quv jarayonini interaktiv va qiziqarli qilishga yordam beradi. Internet, mobil ilovalar, onlayn platformalar va multimediya materiallari orqali o'quvchilar ispan tilini o'rganishda yanada samarali usullarni qo'llashlari mumkin. Masalan, onlayn darslar va video materiallar orqali til o'rganish jarayoni yanada qulay va moslashuvchan bo'ladi. Bu esa o'quvchilarga vaqt va joydan qat'i nazar, darslarni o'tkazish imkonini beradi⁹⁰.

Bundan tashqari, raqamli ta'lim resurslari orqali o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlash, til ko'nikmalarini rivojlantirish va amaliy mashg'ulotlarda ishtirok etish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Interaktiv dasturlar va o'yinlar yordamida o'quvchilar o'zlarini qiziqarli muhitda his qiladilar, bu esa ularning motivatsiyasini oshiradi. O'qituvchilar esa zamonaviy texnologiyalar yordamida darslarni yanada samarali tashkil etishlari mumkin, bu esa ularning pedagogik mahoratini oshiradi. Shuningdek, raqamli ta'lim resurslari o'qituvchilarga individual yondashuvni amalga oshirish imkonini beradi. Har bir o'quvchining o'ziga xos ehtiyojlari va qobiliyatlarini inobatga olib, ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish mumkin. Bu esa o'quvchilarning muvaffaqiyatini oshirishga yordam beradi. Shu nuqtai nazardan, ushbu maqolada ispan tili darslarida zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanishning metodik imkoniyatlari va ahamiyati chuqur tahlil qilinadi. Maqsadimiz, o'qituvchilarga zamonaviy pedagogik yondashuvlar orqali ta'lim sifatini yanada oshirishda yordam berishdir⁹¹.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili.

Ispan tili darslarida zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanishning metodik imkoniyatlari va ahamiyati o'zbek olimlari tomonidan keng o'rganilgan. Ushbu sohada bir qator olimlar, pedagoglar va tadqiqotchilar o'z ilmiy ishlarini olib borganlar. O'zbekiston davlat jahon tillari universitetining professor-o'qituvchilari, xususan, Shodmonova D. va Abdullaeva M. kabi olimlar, zamonaviy ta'limda axborot texnologiyalarining o'rni va ahamiyatini o'rganish bilan shug'ullangan. Ular o'z

⁹⁰ Abdurahmonov, Q. Xorijiy tillarni o'qitishda innovatsion texnologiyalar va multimedia tizimlaridan foydalanishning nazariy hamda metodik asoslari bo'yicha o'qituvchilar uchun amaliy metodik qo'llanma. Cho'lpon nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2016. 92-bet.

⁹¹ Boltayeva, M. Oliy ta'lim muassasalarida raqamli ta'lim texnologiyalari va raqamli resurslarni ishlab chiqishning metodik asoslari hamda ularning amaliy ahamiyati bo'yicha tadqiqotlar tahlili. Navro'z nashriyoti, 2019. 75-bet.

tadqiqotlarida interaktiv ta'lim usullarini, onlayn platformalar va multimedia vositalarini ispan tilini o'qitishda qanday samarali qo'llash mumkinligini ko'rsatib berishgan. Shuningdek, ularning ishlarida o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish va til ko'nikmalarini rivojlantirishda raqamli resurslarning ahamiyati ta'kidlangan⁹².

Yana bir muhim nom - Xolboyeva N. U, o'z tadqiqotlarida zamonaviy axborot texnologiyalarining ta'lim jarayonidagi o'rni va ularning pedagogik samaradorligini tahlil qilgan. U ispan tilini o'qitishda multimedia materiallari va interaktiv dasturlardan foydalanishning afzalliklarini ko'rsatgan. Uning fikricha, bu usullar o'quvchilarning qiziqishini oshiradi va bilimlarni mustahkamlashda yordam beradi. Bundan tashqari, O'zbekiston milliy universitetining filologiya fakultetida olib borilgan tadqiqotlar ham o'z ahamiyatiga ega. Bu yerda o'qituvchilar, jumladan, Qodirova S. va Isroilova L., ispan tili darslarida raqamli resurslardan foydalanishning metodik yondashuvlarini ishlab chiqqanlar. Ularning ishlarida ispan tilini o'rganishda o'quvchilarning individual ehtiyojlarini inobatga olish va ta'lim jarayonini shaxsiylashtirishga qaratilgan tavsiyalar berilgan. Umuman olganda, O'zbekistonda ispan tili darslarida zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar, pedagogik jarayonni yanada samarali tashkil etishga yordam beruvchi muhim ilmiy asarlar sifatida e'tirof etiladi. Ushbu olimlarning ishlariga asoslanib, o'qituvchilar uchun yangi metodik yondashuvlar ishlab chiqish va amaliyotga tadbiiq etish mumkin. Bu esa o'z navbatida, ispan tilini o'rganish jarayonini yanada sifatli va samarali qilishga xizmat qiladi⁹³.

Tadqiqot metodologiyasi.

Tadqiqot metodologiyasi "Ispan tili darslarida zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanishning metodik imkoniyatlari hamda ahamiyati" mavzusida olib borilgan tadqiqotda bir necha asosiy usullar va yondashuvlar qo'llaniladi. Ushbu tadqiqotda sifat va miqdoriy tadqiqot metodlari birgalikda qo'llaniladi. Birinchidan, sifatli tadqiqot metodlari orqali ispan tili o'qituvchilari va o'quvchilarining zamonaviy axborot texnologiyalariga bo'lgan munosabatlari, ularning ta'lim jarayonidagi o'rni va ahamiyatini o'rganish maqsadida intervyular va fokus-guruh muhokamalari o'tkaziladi. Bu usul orqali o'qituvchilarning tajribalari, qiyinchiliklari va muvaffaqiyatlari haqida chuqur

⁹² G'ulomov, S. Zamonaviy axborot texnologiyalari va ularning ta'lim tizimidagi integratsiyasi: nazariya va amaliyot o'rtasidagi bog'liqlikni ta'minlovchi pedagoglar uchun darslik. O'qituvchi nashriyoti, 2015. 110-bet.

⁹³ Hamdamov, R. Masofaviy o'qitish texnologiyalari, onlayn platformalar va videokonferensaloqa vositalari yordamida xorijiy tillarni o'rgatishning samarali mexanizmlari bo'yicha qo'llanma. Fan nashriyoti, 2010. 118-bet.

ma'lumotlar to'planadi. Ikkinchidan, miqdoriy tadqiqot metodlari yordamida anketalar va so'rovnomalar orqali keng ko'lamli statistik ma'lumotlar yig'iladi⁹⁴.

O'quvchilarning axborot texnologiyalaridan foydalanish darajasi, ularning o'qish samaradorligi va motivatsiyasi o'rganiladi. Bu ma'lumotlar statistik tahlil yordamida qayta ishlanadi va natijalar grafiklar yoki diagrammalar ko'rinishida taqdim etiladi. Shuningdek, tadqiqot jarayonida amaliy tajribalar o'tkazish rejalashtirilgan. Bu doirada ispan tili darslarida zamonaviy raqamli resurslar, masalan, onlayn platformalar, multimedia materiallari va interaktiv dasturlar qo'llaniladi. Ularning ta'lim jarayonidagi samaradorligi o'rganiladi va natijalar tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari asosida ispan tili o'qitish metodikasini takomillashtirishga qaratilgan tavsiyalar ishlab chiqiladi. Ushbu metodologiya ta'lim jarayonini yanada samarali qilishga, o'quvchilarning qiziqishini oshirishga va ularning til ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi⁹⁵.

Tahlil va natijalar.

Ispan tili darslarida zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish, ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish imkoniyatlarini taqdim etadi. Ushbu tadqiqotda olingan tahlil va natijalar, o'qituvchilar va o'quvchilar uchun axborot texnologiyalarining ahamiyatini ko'rsatadi.

Birinchi, zamonaviy axborot texnologiyalari ispan tili o'qituvchilariga darslarni interaktiv va dinamik tarzda olib borish imkonini beradi. Onlayn platformalar, multimedia materiallari va interaktiv dasturlar yordamida o'qituvchilar darslarni ko'proq qiziqarli va jalb etuvchi qilishlari mumkin. Bunday resurslar orqali o'quvchilar tilni o'rganish jarayonida faol ishtirok etadilar, bu esa ularning motivatsiyasini oshiradi⁹⁶.

Ikkinchi, raqamli ta'lim resurslari individual o'quv jarayonini qo'llab-quvvatlaydi. O'quvchilar o'zlarining tezligi bilan materiallarni o'zlashtirishlari, qo'shimcha resurslardan foydalanishlari va o'z bilimlarini mustahkamlashlari mumkin. Bu, ayniqsa, har xil darajadagi o'quvchilar uchun muhimdir, chunki har kimning o'ziga xos o'rganish usuli va

⁹⁴ Ibragimov, X. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar, pedagogik mahorat va axborot-kommunikatsiya vositalaridan foydalanishning kognitiv hamda didaktik jihatlari bo'yicha ilmiy-metodik qo'llanma. Iqtisod-moliya nashriyoti, 2018. 156-bet.

⁹⁵ Nurmuhamedov, S. Ispan tilini xorijiy til sifatida o'qitish metodikasi va dars jarayonida raqamli resurslar hamda interaktiv texnologiyalarning qo'llanilishi bo'yicha ilmiy tadqiqotlar tahlili. Sharq nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi, 2014. 202-bet

⁹⁶ Qodirova, F. Til o'rgatish metodikasida zamonaviy yondashuvlar, interfaol metodlar va multimedia tizimlarining o'quvchi motivatsiyasiga ta'sirini o'rganuvchi maxsus metodik qo'llanma. Samarqand: Zarafshon nashriyoti, 2020. 88-bet.

tezligi mavjud. Tadqiqot davomida olingan natijalarga ko'ra, o'quvchilarning axborot texnologiyalaridan foydalanish darajasi ularning ispan tilidagi muvaffaqiyatlariga bevosita ta'sir qiladi. O'qituvchilar tomonidan qo'llaniladigan zamonaviy metodlar va resurslar, o'quvchilarning til ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Masalan, interaktiv o'yinlar va onlayn testlar orqali o'quvchilar tilni amaliy ravishda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishadi, bu esa ularning bilimlarini mustahkamlashga yordam beradi. Shuningdek, tadqiqotda ispan tili darslarida zamonaviy texnologiyalarni joriy etishda yuzaga keladigan qiyinchiliklar ham aniqlangan. Ba'zi o'qituvchilar yangi texnologiyalarni qo'llashda tajribasiz bo'lishi yoki kerakli resurslarga ega bo'lmasliklari mumkin. Bunday holatlarda, ta'lim muassasalari tomonidan o'qituvchilarga treninglar va qo'llab-quvvatlash tizimlarini tashkil etish zarurati tug'iladi⁹⁷.

⁹⁷ Sultonova, M. Ispan tili grammatikasi va leksikasini o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalari hamda lingvistik korpuslardan foydalanishning samaradorligi bo'yicha metodik tavsiyalar. Adib nashriyoti, 2022. 64-bet.

=====

Ispan tili darslarida zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish ta'lim jarayonini yangilash va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Bu yondashuv nafaqat o'quvchilarning qiziqishini oshiradi, balki ularning til ko'nikmalarini yanada mustahkamlashga yordam beradi. Natijada, zamonaviy texnologiyalar ta'lim sifatini yaxshilashda muhim omil bo'ladi⁹⁸.

Xulosa.

Ispan tili darslarida zamonaviy axborot texnologiyalari (AKT) va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish o'quv jarayonini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'taradi. Ushbu yondashuv talabalarga Ispaniya va Lotin Amerikasi davlatlarining autentik til muhitiga bevosita kirib borish, jonli nutqni tinglash va interkultural kompetensiyani shakllantirish imkonini beradi. Raqamli platformalar (Duolingo, Kahoot, Quizlet) va maxsus lingvistik korpuslar o'quvchilarning nafaqat leksik boyligini, balki kognitiv qobiliyatlarini ham rivojlantiradi. Multimedia vositalari yordamida til o'rganishdagi "affektiv filtr" (psixologik to'siqlar) kamayadi, bu esa o'quvchining xato qilishdan qo'rqmay, erkin muloqotga kirishishiga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abdurahmonov, Q. Xorijiy tillarni o'qitishda innovatsion texnologiyalar va multimedia tizimlaridan foydalanishning nazariy hamda metodik asoslari bo'yicha o'qituvchilar uchun amaliy metodik qo'llanma. Cho'lpon nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2016. 92-bet.
2. Boltayeva, M. Oliy ta'lim muassasalarida raqamli ta'lim texnologiyalari va raqamli resurslarni ishlab chiqishning metodik asoslari hamda ularning amaliy ahamiyati bo'yicha tadqiqotlar tahlili. Navro'z nashriyoti, 2019. 75-bet.
3. G'ulomov, S. Zamonaviy axborot texnologiyalari va ularning ta'lim tizimidagi integratsiyasi: nazariya va amaliyot o'rtasidagi bog'liqlikni ta'minlovchi pedagoglar uchun darslik. O'qituvchi nashriyoti, 2015. 110-bet.
4. Hamdamov, R. Masofaviy o'qitish texnologiyalari, onlayn platformalar va videokonferensaloqa vositalari yordamida xorijiy tillarni o'rgatishning samarali mexanizmlari bo'yicha qo'llanma. Fan nashriyoti, 2010. 118-bet.

⁹⁸ Yo'ldoshev, J. Pedagogik innovatsiyalar, zamonaviy o'qitish uslublari va ta'lim sifatini oshirishda raqamli resurslarning o'rni hamda ahamiyati bo'yicha o'qituvchilar uchun darslik. Tafakkur nashriyoti, 2021. 110-bet.

5. Ibragimov, X. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar, pedagogik mahorat va axborot-kommunikatsiya vositalaridan foydalanishning kognitiv hamda didaktik jihatlari bo'yicha ilmiy-metodik qo'llanma. Iqtisod-moliya nashriyoti, 2018. 156-bet.

6. Nurmuhamedov, S. Ispan tilini xorijiy til sifatida o'qitish metodikasi va dars jarayonida raqamli resurslar hamda interaktiv texnologiyalarning qo'llanilishi bo'yicha ilmiy tadqiqotlar tahlili. Sharq nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi, 2014. 202-bet.

7. Qodirova, F. Til o'rgatish metodikasida zamonaviy yondashuvlar, interfaol metodlar va multimedia tizimlarining o'quvchi motivatsiyasiga ta'sirini o'rganuvchi maxsus metodik qo'llanma. Samarqand: Zarafshon nashriyoti, 2020. 88-bet.

8. Sultonova, M. Ispan tili grammatikasi va leksikasini o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalari hamda lingvistik korpuslardan foydalanishning samaradorligi bo'yicha metodik tavsiyalar. Adib nashriyoti, 2022. 64-bet.

9. Yo'ldoshev, J. Pedagogik innovatsiyalar, zamonaviy o'qitish uslublari va ta'lim sifatini oshirishda raqamli resurslarning o'rni hamda ahamiyati bo'yicha o'qituvchilar uchun darslik. Tafakkur nashriyoti, 2021. 110-bet.